

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: N. Arabadji)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: O. Sternioală, A. Cobăneanu, Sv. Filincova,
V. Burduh, G. Stratulat)

Î N C H E I E R E

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Victor Burduh
Maria Ghervas
Nina Vascan
Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depuse de Vasile Pînzari,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Marinescu și
Svetlana Marinescu împotriva lui Vitalii Stăvilă, Vladislav Ciorici, Ecaterinei
Pelivan, Anei Pînzari, Întreprinderii cu Capital Străin „Prime Capital” Societate cu
Răspundere Limitată, intervenient accesoriu notarul public Rodica Semionova cu
privire la constatarea nulității contractelor de cesiune a creanței și de vânzare-
cumpărare, înlăturarea obstacolelor prin evacuare și încasarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție

c o n s t a t ă :

La 04 octombrie 2016, Ion Marinescu și Svetlana Marinescu au depus cerere
de chemare în judecată împotriva lui Vitalii Stăvilă și Ecaterinei Pelivan cu privire
la înlăturarea obstacolelor prin evacuarea din bunul imobil și încasarea cheltuielilor
de judecată.

La 04 mai 2017, Ion Marinescu și Svetlana Marinescu, reprezentați de
avocatul Iurii Bordeniuc, au depus cerere de completare a temeiurilor și obiectului
acțiunii împotriva lui Vitalii Stăvilă, Vladislav Ciorici, Ecaterinei Pelivan, Anei
Pînzari și ÎCS „Prime Capital” SRL, prin care au solicitat constatarea nulității
contractului de cesiune a creanței din 17 august 2011, încheiat între ÎCS „Prime
Capital” SRL și Vladislav Ciorici, a contractului de vânzare-cumpărare XXXXX
din 19 decembrie 2011, încheiat între Vladislav Ciorici și Ana Pînzari, autentificat
de notarul public Rodica Semionova, înlăturarea încălcărilor care nu sunt legate de
privarea de posesiune prin evacuarea lui Vitalii Stăvilă și Ecaterinei Pelivan cu
membrii familiei din bunul imobil situat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str.
XXXXX și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au indicat că prin contractul de împrumut nr. XXXXX din 04 septembrie 2007, ÎCS „Prime Capital” SRL a acordat lui Ion Marinescu un împrumut în sumă de 120 000 de dolari SUA, totodată, fiind semnat și contractul de ipotecă nr. XXXXX, prin care debitorul ipotecar a fost de acord să constituie ipotecă asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX, situat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. XXXXX, ce aparținea cu dreptul de proprietate privată lui Ion Marinescu și Svetlanei Marinescu, contractul de ipotecă menționat fiind autentificat notarial de notarul Andrei Bloșenco.

Reclamanții au relatat că, la 22 mai 2009, bunul ipotecat prin ordonanță judecătorească a fost transmis în posesia ÎCS „Prime Capital” SRL cu drept de vânzare ulterioară, în scopul executării obligațiilor și stingerii datoriilor lui Ion Marinescu și Svetlanei Marinescu în sumă de 114 265,54 de dolari SUA. La fel, a fost dispusă evacuarea forțată a tuturor persoanelor și bunurile acestora, fără acordarea altui spațiu locativ, din încăperile transmise în posesia ÎCS „Prime Capital” SRL.

Ulterior, la 17 august 2011, ÎCS „Prime Capital” SRL și Vladislav Ciorici au încheiat contractul de cesiune a creanței, conform căruia cedentul a cedat cesionarului toate drepturile sale de creditor și creditor-ipotecar pe care le avea față de Ion Marinescu, ce rezultau din contractul de împrumut nr. XXXXX din 04 septembrie 2007, contractul de ipotecă nr. XXXXX din 04 septembrie 2007, autentificat notarial sub nr. 3775 și ordonanța judecătorească nr. 2p/o-462/2009 din 22 mai 2009.

Totodată, reclamanții au afirmat că prin contractul nominalizat supra au fost cedate nu numai drepturile de creditor, dar și drepturile de creditor-ipotecar, pe care ÎCS „Prime Capital” SRL le avea față de Ion Marinescu, care au fost cedate după emiterea ordonanței judecătorești.

Au relevat că deoarece prin contractul de cesiune a fost cedat și dreptul de creditor-ipotecar, contractul de cesiune urma să fie încheiat în forma în care a fost încheiat contractul de ipotecă, or, contractul de cesiune nu a fost autentificat notarial. De asemenea, cedentul nu a notificat debitorul despre faptul că a cedat creanța și nu i-a prezentat un înscris privitor la cesiune.

Reclamanții au notat că actul juridic menționat avea ca obiect înstrăinarea bunurilor imobile și obligația de a asigura construcția unuia sau mai multor apartamente, dar, contractele privind cesiunea drepturilor care rezultă din acestea se autentifică notarial (art. 212 Cod civil și art. 40/6 a Legii nr. 1543 cadastrului bunurilor imobile).

De altfel, au subliniat că prin contract se poate naște obligația de a se încheia un contract. Forma stabilită pentru contract se aplică și pentru antecontract, iar nerespectarea formei autentice atrage nulitatea actului juridic.

Prin urmare, reclamanții au considerat că contractul de cesiune a creanței nominalizat este nul, din motivul nerespectării formei autentice stabilite de lege.

De asemenea, au susținut că contractul de cesiune a creanței din 17 august 2011 și contractul de vânzare-cumpărare din 19 decembrie 2011 contravin normelor imperative a legii.

Reclamanții au indicat că la 19 decembrie 2011, Vladislav Ciorici nefiind împuternicit de Ion Marinescu și Svetlana Marinescu și în urma înțelegerii dolosive a încheiat cu Ana Pînzari contractul de vânzare-cumpărare a bunului

imobil situat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. XXXXX, autentificat de notarul public Rodica Semionova și înregistrat cu XXXXX.

Or, reclamantii au susținut că remiterea bunului nu a avut loc, deoarece Ana Pînzari în realitate nu a primit de la Vladislav Ciorici bunul imobil indicat.

Totodată, au menționat că conform art. 207 Cod civil, actul juridic civil încheiat fără cauză ori fondat pe o cauză falsă sau ilicită nu poate avea nici un efect.

Astfel, au indicat că Vladislav Ciorici, la data semnării contractului, nu deținea dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu numărul cadastral XXXXX, situat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. XXXXX, primul asumându-și obligațiunea transmiterii patrimoniului viitor.

Reclamantii făcând referire la prevederile art. 674, 220, alin. (1) și art. 213, alin. (1) din Codul civil, au considerat că contractul de vânzare-cumpărare a fost încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) care este nul, deoarece nici Vladislav Ciorici și nici Ana Pînzari nu au înregistrat dreptul de proprietate asupra bunului imobil litigios.

Mai mult au relevat că prin decizia din 23 februarie 2012 a Curții de Apel Chișinău a fost anulată ordonanța din 22 mai 2009 și încetată procedura în ordonanța, această decizie fiind irevocabilă și ca consecință încetează cu efect retroactiv contractul de cesiune a creanței din 17 august 2011 și contractul de vânzare-cumpărare din 19 decembrie 2011 din momentul încheierii.

La caz, reclamantii au afirmat că conform actului de constatare a faptelor din 12 noiembrie 2013, întocmit de executorul judecătoresc Nicolae Pașa, a fost stabilit că în bunul imobil situat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. XXXXX, locuiesc Vitalii Stăvilă și Ecaterina Pelivan cu membrii familiei, neavând acordul reclamantilor și nici un act confirmativ, astfel, încălcând dreptul de proprietate a reclamantilor. Acest fapt a fost confirmat și prin răspunsul nr. 23547 din 04 decembrie 2013 a Inspectoratului de Poliție Rîșcani.

Ion Marinescu și de Svetlana Marinescu au comunicat că Vitalii Stăvilă și Ecaterina Pelivan au refuzat să elibereze benevol bunul imobil, motiv pentru care s-au adresat cu acțiune în instanță.

Prin hotărârea din 15 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă acțiunea; a fost constată nulitatea absolută a contractului de cesiune a creanței din 17 august 2011 încheiat între ÎCS „Prime Capital” SRL și Vladislav Ciorici; a fost constată nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare din 19 decembrie 2011, încheiat între Ion Marinescu și Svetlana Marinescu, din numele cărora a acționat Vladislav Ciorici și Ana Pînzari, autentificat și înregistrat de notarul public Rodica Semionova cu nr. XXXXX; a fost dispusă înlăturarea obstacolelor prin evacuarea lui Vitalii Stăvilă și Ecaterinei Pelivan cu membrii familiei din bunul imobil, situat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. XXXXX; a fost încasat în mod solidar de la Vitalii Stăvilă, Ecaterina Pelivan, Ana Pînzari, Vladislav Ciorici în beneficiul lui Ion Marinescu și Svetlanei Marinescu cheltuielile de judecată în sumă de 100 de lei.

La 17 mai 2018, ÎCS „Prime Capital” SRL a depus cererea de apel și a solicitat casarea hotărârii din 15 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cu emiterea unei hotărâri de respingere a acțiunii și încasare a cheltuielilor de judecată.

La 31 mai 2018, Ana Pînzari, Ecaterina Pelivan și Vitalie Stăvilă, reprezentați de avocatul Mihail Lupu, au depus cererea de apel, exprimându-și dezacordul cu hotărârea primei instanțe, și solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii și încasare a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 05 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-au admis cererile de apel depuse de ÎCS „Prime Capital” SRL, Ana Pînzari, Vitalii Stăvilă, Ecaterina Pelivan; s-a casat hotărârea din 15 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă hotărâre prin care: s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ion Marinescu și Svetlana Marinescu împotriva lui Vitalii Stăvilă, Vladislav Ciorici, Ecaterinei Pelivan, Anei Pînzari, ÎCS „Prime Capital” SRL, intervenient accesoriu notarul public Rodica Semionova cu privire la declararea nulității contractului de cesiune a creanței din 17 august 2011 și contractului de vânzare-cumpărare din 19 decembrie 2011, înlăturarea obstacolelor prin evacuarea lui Vitalii Stăvilă și Ecaterinei Pelivan și încasarea cheltuielilor de judecată; s-a încasat în mod solidar de la Ion Marinescu și Svetlana Marinescu în beneficiul ÎCS „Prime Capital” SRL taxa de stat pentru instanța de apel în sumă de 37 500 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel prin prisma art. 195, 199, 217 Cod civil a reținut ca eronată concluzia primei instanțe precum că contractul de cesiune a creanței încheiat la 17 august 2011 între ÎCS „Prime Capital” SRL și Vladislav Ciorici a fost încheiat contrar prevederilor legale, deoarece nu a fost respectată forma obligatorie și anume nu a fost autentificat notarial, deoarece prin contractul de cesiune au fost cesionate inclusiv creanțele ce rezultă din contractul de ipotecă pentru care nu a fost obligatorie forma notarială.

Corespunzător instanța de apel a menționat că obiectul principal al contractului de cesiune a fost cesionarea creanțelor ce au rezultat din contractul de împrumut, încheiat în formă simplă scrisă, iar contractul de ipotecă și ordonanța judecătorească au fost emise cu titlu de acte accesorii care au trecut la cesionar odată cu încheierea contractului de cesiune a creanței.

La 27 februarie 2019, Ion Marinescu și Svetlana Marinescu, reprezentată de avocatul Iurii Bordeniuc, au declarat recurs prin care au solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia DIN 29 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Ion Marinescu și de Svetlana Marinescu, reprezentată de avocatul Iurii Bordeniuc; s-a casat integral decizia din 05 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a menținut hotărârea din 15 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Marinescu și Svetlana Marinescu împotriva lui Vitalii Stăvilă, Vladislav Ciorici, Ecaterinei Pelivan, Anei Pînzari, Întreprinderii cu Capital Străin „Prime Capital” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu notarul public Rodica Semionova cu privire la constatarea nulității contractelor de cesiune a creanței și de vânzare-cumpărare, înlăturarea obstacolelor prin evacuare și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 09 august 2019, Vasile Pînzari a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție și a solicitat casarea acesteia cu transmiterea cauzei spre rejudecarea și atragerea sa în proces, ca intimat.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că prin decizia instanței de recurs nu a fost asigurat dreptul tuturor persoanelor interesate de a participa în proces.

Susține revizuentul că prin emiterea deciziei i-a fost încălcat dreptul de proprietate, deoarece bunul litigios nu aparține doar Anei Pînzari, bunul fiind obținut de către soți în timpul căsătoriei.

Revizuentul la înaintarea cererii de revizuire a invocat temeiul prevăzut de art. 449, lit. c) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În corespundere art. 452 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată cererea de revizuire depusă de Vasile Pînzari, care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele motive.

Conform prevederilor art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Revizuentul a indicat drept temei de revizuire faptul, că prin decizia instanței de recurs nu a fost asigurat dreptul tuturor persoanelor interesate de a participa în proces, nefiind atras în proces, prin ce susține că a fost direct lezat în drepturi.

Astfel, potrivit art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Din analiza textului legal enunțat rezultă că redeschiderea procesului în temeiul art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, poate fi posibilă doar cu condiția că prin hotărârea sau decizia emisă, instanța s-a expus în privința drepturilor unor persoane care nu au fost atrase în proces ca participanți, lezându-le astfel în drepturi, fapt ce urmează a fi confirmat în instanța de judecată prin prezentarea probelor.

Cu referire la prevederile citate, Colegiul reține că deși revizuentul a invocat ca temei de revizuire prevederile art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, ultimul nu a adus nici un argument pertinent care ar indica la faptul că instanțele au emis hotărârile, revizuirea căror se solicită în speță, cu privire la drepturile persoanei care nu au fost implicată în proces.

Se va reține la caz și incidența art. 447 lit. b) Cod de procedură civilă, care indică că sunt în drept să depună cerere de revizuire persoanele care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească.

Pornind de la prevederile acestei norme legale, Colegiul reține că pentru a fi în posibilitatea depunerii cererii de revizuire, solicitantul trebuie să probeze că hotărârea a cărei revizuire o solicită, îi lezează drepturile sale.

Mai mult, revizuentul considerând că îi sunt încălcate drepturile, nu a fost lipsit de dreptul, prin prisma art. 67 Cod de procedură civilă, să intervină în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lor, fapt însă nerealizat de acesta în cadrul examinării cauzei în fond.

Sub acest aspect, circumstanțele descrise de revizuent nu corespund exigențelor art. 449 lit. c) al Cod de procedură civilă și nu pot fi admise ca temei de revizuire a deciziei din 29 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, respectiv, împrejurările invocate de revizuent nu pot influența soluția adoptată.

Astfel, Colegiul conchide că revizuentul nu a confirmat instanței de judecată existența temeiurilor prevăzute în art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, faptul că prin hotărârile judecătorești adoptate în litigiul dedus judecării a fost lezat în careva drepturi, or, simpla prezentare a copiei certificatului de căsătorie nu denotă încălcarea cărorva drepturi ale sale.

Situația de fapt impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate de revizuent se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de instanța de recurs prin decizia a cărei revizuire se pretinde, și nu atestă prin prisma art. 449 Cod de procedură civilă careva temeiuri legale de revizuire.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res iudicata (*ibid.*, § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară,

datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeuri prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire, ca fiind inadmisibilă.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Vasile Pînzari, împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Marinescu și Svetlana Marinescu împotriva lui Vitalii Stăvilă, Vladislav Ciorici, Ecaterinei Pelivan, Anei Pînzari, Întreprinderii cu Capital Străin „Prime Capital” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu notarul public Rodica Semionova cu privire la constatarea nulității contractelor de cesiune a creanței și de vânzare-cumpărare, înlăturarea obstacolelor prin evacuare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas

Nina Vascan

Galina Stratulat